



Foto: UN Photo / Estimote Dababe

### SÄKERHETSRÅDETS MEDLEMMAR

Fem av medlemmarna sitter permanent i säkerhetsrådet och har dessutom vetorätt. Dessa är Frankrike, Kina, Ryssland, Storbritannien och USA. Om de röstar emot ett förslag i rådet kan det inte antas. Resterande tio medlemmar i säkerhetsrådet sitter i två år och lämnar sedan sin plats till ett annat land.

# FRED OCH SÄKERHET – VÅRT GEMENSAMMA ANSVAR

Ingen organisation kan sägas företräda alla världens länder som FN. Samarbetet i FN är både unikt och centralt för att vi tillsammans ska kunna skapa en tryggare och fredligare värld för alla.

FN bildades med målet att rädda kommande generationer från krigets fasor. I dag har FN:s säkerhetsråd, med sina 15 medlemsstater, det främsta ansvaret för att bevara internationell fred och säkerhet.

Säkerhetsrådet är det enda FN-organ som kan anta bindande beslut som alla världens länder måste följa. Det kan handla om tillsättning av medlare, militära FN-insatser i krisdrabbade länder eller sanktioner mot länder eller individer som bedöms ansvariga för konflikter.





Foto: FN/Sveinor Liebbe

# SÄKERHETSRADETS ROLL OCH FUNKTION

Krig och konflikter är inte bara förödande för de länder som drabbas. De utgör även allvarliga hinder för utvecklingen i världen i stort.

Säkerhetsrådets arbete handlar framför allt om att hantera pågående krig och konflikter. Målet är också att förhindra att fler bryter ut. Rådet träffas även för att diskutera tematiska frågor som mänskliga rättigheter eller kvinnors roll i fredsprocesser.

Med New York som huvudsäte utför säkerhetsrådet sin uppgift genom att medlemsstaternas ambassadörer möts så gott som dagligen för konsultationer, föredragningar, debatter och förhandlingar. Rådets agenda kan handla om allt från allvarliga risksituationer och pågående krig till postkonfliktsituationer.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



**FN-förbundet**  
UNA SWEDEN



Foto: R/C McIlwaine

Kvinnor i staden Juba, Sydsudan, får råd och verktyg för medling under en workshop för konflikthantering anordnad av FN:s fredsbevarande insats i landet. FN:s säkerhetsråd kan tillsätta såväl stater som enskilda sändebud eller grupper som medlare.

## VERKTYG FÖR ATT FÖRHINDRA OCH HANTERA KONFLIKTER

När säkerhetsrådet får information om att fred och säkerhet hotas i ett land eller en region finns en rad åtgärder för att undvika en upptrappning till konflikt.

Säkerhetsrådet får först kännedom om en krissituation genom en FN-medlem, lokal FN-personal eller en organisation med god insyn och kunskap om situationen. Därefter kan rådet besluta att tillsätta medlare eller föreslå principer för ett fredsavtal. I kritiska situationer kan även sanktioner som vapenembargo eller handelsblockad bli aktuella.

Det bästa sättet att långsiktigt förebygga konflikter är genom att stärka de mänskliga rättigheterna och arbeta för hållbar utveckling. Detta är något som all FN:s verksamhet försöker bidra till.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN



Foto: FN/Heidi Dido

FN:s fredsbevarande insats i Gao, Mali, i juli 2017. I soldaternas uppdrag ingår att bistå lokalbefolkningen med rent dricksvatten och medicinsk rådgivning. FN-styrkan informerar också om hur man skyddar sig mot minor.

# NÄR MILITÄR FN-NÄRVARO BEDÖMS NÖDVÄNDIG

När en konflikt inte kan förebyggas och situationen blivit mycket allvarlig kan FN:s säkerhetsråd besluta om militär FN-närvaro.

Beslut om närvaro av FN-soldater kan ibland bli nödvändigt när en konflikt trappats upp och hoten mot freden blivit mycket allvarliga. I juli 2017 pågick 15 fredsfrämjande FN-insatser runt om i världen.

Dessa militära insatser kan ha i uppgift att skydda civila i konfliktområden, upprätthålla mänskliga rättigheter eller bidra till säkerhet under återbyggnadsfasen efter en konflikt. Uppdraget kan också inkludera att FN:s soldater hjälper till i genomförandet av ett fredsavtal, röjer minor eller avväpnar soldater.





Foto: MUSA/VA, Harandane Dico

FN-soldater på uppdrag i ett osäkert område utanför Gao, Mali, i juli 2017. En viktig uppgift för soldaterna är att skydda civila och deras egendom.

# FN:S MILITÄRA INSATSER FÖR FRED OCH SÄKERHET

FN har ingen stående armé med soldater utan alla FN-insatser bygger på att medlemsländerna frivilligt bidrar med militära resurser.

En majoritet av FN:s soldater kommer från fattiga länder som Bangladesh, Pakistan och Etiopien. Europeiska länder bidrar tillsammans med mindre än tio procent av alla FN-soldater.

Att så få FN-soldater kommer från rikare länder påverkar insatsernas kvalitet då soldater från fattiga länder ofta inte genomgått lika lång utbildning som de europeiska. Dessutom är deras utrustning enklare och inte lika effektiv, vilket gör dem mer utsatta.





Foto: FN/Marco Dormino

Ansvarutkrävande för brott som folkmord och krigsförbrytelser är en viktig del i FN:s fredsarbete. Här kan säkerhetsrådet bidra genom att uppdra Internationella brottsmålsdomstolen (ICC) att utreda och straffa de skyldiga.

## FN:S FREDSBYGGANDE ARBETE EFTER EN KONFLIKT

Vägen till varaktig fred efter en konflikt kan vara både svår och lång. Ofta krävs flera insatser för att bygga upp samhället på nytt.

FN:s fredsbyggande arbete efter en konflikt handlar om att skapa trygghet och stabilitet så att en fungerande rättsstat, institutioner och infrastruktur kan byggas upp. På så vis kan ekonomisk och social utveckling ta fart samtidigt som risken för framtida krig minskar.

En särskilt viktig roll för FN:s fredsbyggande arbete har den fredsbyggande kommissionen (PBC). Det är ett rådgivande organ som bland annat föreslår strategier och prioriteringar för fredsarbetet.



Under folkmordet i Rwanda 1994 mördades nästan en miljon människor och FN kritiserades hårt för att man inte lyckades agera för att stoppa folkmordet.

## PROBLEM FÖR FN ATT INGRIPA I DAGENS KONFLIKTER

Allt fler konflikter utspelas inom länders gränser. Det gör det svårt för FN att ingripa och förhindra krig.

När FN bildades utkämpades de flesta krigen mellan stater. I dag är situationen annorlunda och allt fler konflikter äger rum inom nationella gränser. FN har svårt att hantera dessa motsättningar eftersom FN-stadgan lägger stor vikt vid staters suveränitet och att stater i första hand ska hantera sina egna angelägenheter.

Efter folkmordet i Rwanda 1994 och de allvarliga krigsförbrytelseerna i före detta Jugoslavien på 1990-talet, som FN inte lyckades förhindra, startades en intensiv diskussion om hur FN borde anpassas för att hantera akuta situationer inom länder.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN

Inbördeskriget i Syrien är en pågående katastrof som har krävt hundratusentals civila dödsoffer och drivit miljontals människor på flykt. Oenighet i säkerhetsrådet har gjort att det internationella samfundet misslyckats med att ingripa.

## ALLAS SKYLDIGHET ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

Världens ledare har enats om att alla länder är skyldiga att skydda sin befolkning från folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och etnisk rensning.

Under ett världstoppmöte i New York 2005 antog alla världens stater principen skyldighet att skydda (R2P). Principen innebär att det i första hand är staterna själva som ansvarar för att förebygga, förhindra och stoppa folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och etnisk rensning. Om staterna

misslyckas har det internationella samfundet skyldighet att förhindra och stoppa dessa brott.

Oenighet i säkerhetsrådet har dock gjort att FN inte alltid lyckas agera trots att medlemmarna enligt principen har skyldighet att skydda.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN





Olof Skoog, Sveriges FN-ambassadör och säkerhetsrådets ordförande i januari 2017, leder ett möte om situationen i Somalia.

## SVERIGES MEDLEMSKAP I SÄKERHETSRADET

Under 2017 och 2018 sitter Sverige i FN:s säkerhetsråd och har därmed möjlighet att bidra till att stärka FN:s fredsarbete.

Den 28 juni 2016 valdes Sverige in i säkerhetsrådet för åren 2017 och 2018. Mer än två tredjedelar av FN:s medlemsstater röstade på Sverige vilket visar på ett stort förtroende men också höga förväntningar på vår insats i rådet.

Även om säkerhetsrådets arbete till stor del styrs av det som händer i världen så har Sverige ett antal prioriterade områden. Det handlar om konfliktförebyggande, kvinnors roll i fredsprocesser samt säkerhetsrådets transparens och effektivitet.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN



I januari 2017 lyckades säkerhetsrådet bidra till fredligt maktskifte i Gambia genom att enhälligt anta resolution 2337 som uppmanar alla gambiska partier att respektera valresultatet i landet.

## ÖKAT FOKUS PÅ FÖREBYGGANDE INSATSER

Sverige vill se ett FN som lägger mer fokus på att effektivt förebygga konflikter i stället för att ingripa när det är för sent.

Flera gånger har det visat sig att FN ingripit för sent i en konflikt, då katastrofen redan är ett faktum. Sverige vill i stället att FN ska jobba förebyggande och agera i ett tidigt skede. Sverige vill också att det förebyggande arbetet ska genomsyra alla FN:s insatser i sviktande stater.

För att få till stånd ökat fokus på förebyggande insatser vill Sverige bidra till närmare samarbete mellan säkerhetsrådet och FN:s generalsekreterare. Även fredsbyggande kommissionen samt regionala organisationer som EU och AU bör ingå i ett sådant samarbete.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN



Foto: WFP/George Fominhan

Tchadsjöregionen i Centralafrika har drabbats hårt av både klimatförändringarna och konflikter. Våren 2017 antogs för första gången en resolution i FN:s säkerhetsråd som kopplar samman klimat och säkerhet och som rör just Tchadsjöregionen.

## KOPPLINGEN MELLAN KLIMAT OCH SÄKERHET

Sverige arbetar aktivt för att FN:s fredsarbete ska ta större hänsyn till sambandet mellan klimat och säkerhet.

I flera delar av världen påverkar klimatförändringarna tillgången på mat, vatten och energi. Detta kan i sin tur orsaka konflikter eller påverka möjligheten att skapa fred och stabilitet i befintliga konfliktsituationer.

För att effektivisera FN:s fredsarbete runt om i världen vill Sverige att FN ska lägga större vikt vid att inhämta och analysera information om klimat och miljö samt om de hot som klimatförändringarna kan medföra.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN



2003 tvingade tusentals kvinnor i Liberia fram ett fredsavtal genom en ihärdig massprotest. Deras fredliga protester bidrog till att inbördeskriget avslutades.

## KVINNORS CENTRALA ROLL I FREDSPROCESSER

Sverige ser kvinnors roll i fredsprocesser som en nyckelfråga för att skapa långsiktig stabilitet och säkerhet. Alltför ofta är det endast män som deltar i fredsförhandlingar.

Hållbar fred förutsätter att alla i ett konfliktdrabbat samhälle har möjlighet att delta i freds- och försoningsarbetet. År 2000 antog FN:s säkerhetsråd den banbrytande resolutionen 1325 som handlar om kvinnor, fred och säkerhet.

Syftet med resolutionen är bland annat att stärka kvinnors makt i fredsprocesser. Med utgångspunkt från resolution 1325 och efterföljande resolutioner vill Sverige säkerställa att kvinnor verkligen hörsammats och får delta i alla fredsbyggande insatser.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN

Genom att varje vecka publicera uppdateringar om vad som hänt i säkerhetsrådet den gångna veckan vill Sveriges regering bidra till att allmänheten får större insyn i rådets arbete. Du kan själv följa arbetet både på regeringen.se och via hashtaggen #SwedeninUNSC.

## VIKTEN AV TRANSPARENS I SÄKERHETSRADET

Säkerhetsrådets förhandlingar hålls oftast bakom stängda dörrar. Det gör att allmänheten sällan får insyn i det viktiga arbete som pågår i rådet.

Sverige vill ändra på detta och öka transparensen i säkerhetsrådet. Bland annat vill man utöka säkerhetsrådets dialog med de länder som finns på dagordningen. Detta gäller också dialogen med truppbidragande länder, regionala aktörer samt det civila samhället.

I förlängningen vill Sverige även att veto-rätten ska avskaffas. I dagsläget ligger fokus på att begränsa vetoanvändningen.

EN  
BÄTTRE  
VÄRLD



FN-förbundet  
UNA SWEDEN



Foto: FN/Robin Strand

Bli medlem på  
[fn.se/bli-medlem](https://fn.se/bli-medlem)

# ENGAGERA DIG FÖR FRED OCH SÄKERHET!

Som medlem i Svenska FN-förbundet bidrar du till att stärka FN:s fredsarbete och blir en del av en rörelse som arbetar för en bättre värld.

FN:s fredsarbete behöver bli effektivare så att fler konflikter kan förebyggas och hanteras. För att åstadkomma detta behövs ett aktivt civilsamhälle som ställer krav på FN och regeringarna. Du kan bidra genom att bli medlem i Svenska FN-förbundet. Då kan du också engagera dig i din lokala FN-förening.

Genom vår rörelse får du verktyg för att göra skillnad och bidra till en bättre värld. FN-föreningarna driver informationsprojekt och insamlingar inom olika frågor och utgör en lokal mötesplats för oss som brinner för globalt samarbete. Tillsammans bidrar vi till ett bättre och starkare FN!

